

Valtuustoaloite ikävaikutusten arvioinnin lisäämiseksi osaksi päätöksentekoa

Yli 64-vuotaiden osuus lahtelaisista on reilu neljäsosa, 26 %, kaikista lahtelaisista. Ikääntyneiden määrä kasvaa Lahdessa ja yli 64-vuotiaiden ennustettu määrä on vuonna 2035 35 034 henkilöä (Lahden väestösuunnite 2024 - 2040). Väestön ikääntymiseen liittyvien tarpeiden seuraaminen ja niihin vastaaminen kaikessa kaupungin päätöksenteossa tulee korostumaan tulevana vuosina.

Ikääntymisen megatrendiin tulee varautua ja ikävaikutukset nähdä keskeisenä osana päätöksentekoa. Päätösten ennakko vaikutusten arvioinnin tulisi olla jo nyt osa kaikkea lahtelaista päätöksentekoa. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos suosittaa ihmisiin ja eri väestöryhmiin kohdistuvien vaikutusten ennakoarvioinnin käyttöönottoa. Lahden kaupungissa on onnistuneesti edistetty lapsivaikutusten arviointia, ja ikävaikutusten arvioinnin ottaminen käyttöön olisi jatkumo tälle työlle.

Ikääntyneen väestönsä huomioiva kaupunki tunnistaa iäkkäiden ihmisten tarpeet ja voimavarat sekä tukee heidän aktiivisuuttaan, hyvinvointiaan ja turvallisuuttaan. Ikäystävälliset asuin ympäristöt ovat viihtyisiä, helposti hahmotettavia ja esteettömiä. Liikkumisen mahdollisuuksiin, opasteisiin, kulkuväyliin ja käveltävyyteen on kiinnitetty erityistä huomiota.

Kaupungin toiminnoilla luodaan edellytykset iäkkäiden aikuisten hyvään arkeen ja kykyyn toimia yhteisöissä. Ikääntyneet huomioivan kaupungin palvelut ja rakenteet tukevat ikääntyvien aikuisten toimijuutta ja kotona asumista. Ikääntyvien lahtelaisten kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista huolehtiminen on yksi kaupungin keskeisiä tehtäviä ja esimerkiksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa huomioi kaatumishoitojaksojen vähentymisen. Myös digitaalisia palveluita voidaan kehittää poistamalla digiesteitä palveluissa.

Hyvin suunniteltu kaupunkiympäristö mahdollistaa eri toimintakyvyn haasteiden kanssa pärjäämistä kaiken ikäisillä. Kaupungin palveluilla ja demokratiatyöllä on mahdollisuus tukea iäkkäiden osallisuutta laajasti. Ikävaikutusten arvioinnissa on myös hyvä tunnistaa iäkkäiden moninaisuus.

Valtuutetuille kuuluvaa aloiteoikeutta käyttäen Lahden sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää, että kaupungin päätöksenteossa otetaan käyttöön ikävaikutusten arviointi.

Lahdessa 1.9.2025

Lahden Sos.-Dem. valtuustoryhmä